

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ ΡΕΙΚΙΑΒΙΚ : ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΞΙΕΣ ΜΑΣ

Στην Σύνοδο Κορυφής του Ρέικιαβικ, στην Ισλανδία (16-17.5.2023), οι αρχηγοί των 46 κρατών του Συμβουλίου της Ευρώπης αποφάσισαν να εγκαθιδρύσουν ένα Μητρώο Καταγραφής των καταστροφών που οφείλονται στην επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας, ως ένα πρώτο βήμα στην κατεύθυνση ενός διεθνούς μηχανισμού αποζημιώσεων. Οι αρχηγοί συμφώνησαν να ενδυναμώσουν το Συμβούλιο της Ευρώπης (ΣΤΕ) και τις εργασίες του στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, υιοθετώντας μία Διακήρυξη για τις Δημοκρατικές Αρχές, τονίζοντας τη δέσμευση τους από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και αναπτύσσοντας εργαλεία για την αντιμετώπιση των αναδυόμενων προκλήσεων, στον τομέα της τεχνολογίας και του περιβάλλοντος.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΖΗΜΙΩΝ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Τα κράτη μέλη του ΣΤΕ καθώς και κάποια μη-μέλη, συμπεριλαμβανομένου του Καναδά, της Ιαπωνίας και των ΗΠΑ, αλλά και της Ε.Ε συμφώνησαν να διαμορφώσουν ένα μητρώο των καταστροφών που προκαλεί ο πόλεμος της Ρωσίας στην Ουκρανία. Το Μητρώο θα αποτελέσει την καταγραφή των αποδείξεων και την αναφορά σε μορφή συγκεκριμένης πληροφορία σχετικά με τις καταστροφές, τους τραυματισμούς και τις απώλειες, ενώ θα αποτελέσει το πρώτο στάδιο ενός μελλοντικού μηχανισμού αποζημίωσης, προς όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα και το κράτος της Ουκρανίας. Οι επικεφαλής των κρατών και κυβερνήσεων εξέφρασαν τη θέλησή τους να δεσμευτούν σε διεθνείς πρωτοβουλίες περεταίρω ανάπτυξης αυτού του μηχανισμού, που μπορεί να συμπεριλάβουν τόσο μία επιτροπή αιτημάτων όσο και ένα ταμείο αποζημιώσεων, υπογραμμίζοντας την υποχρέωση της ρωσικής ομοσπονδίας να πληρώσει για τις ζημιές που προκάλεσε ο επιθετικός της πόλεμος.

Οι αρχηγοί επίσης καλωσόρισαν την πρόταση για δημιουργία ενός ειδικού δικαστηρίου για τα εγκλήματα επιθετικότητας και προσέφεραν την υποστήριξή τους στο ΣΤΕ προς αυτή την κατεύθυνση. Κάλεσαν την Ρωσική Ομοσπονδία να απελευθερώσει άμεσα όλους τους πολίτες που κρατούνται με τη βία και έχουν μεταφερθεί παρανόμως στην επικράτεια της είτε σε προσωρινά ελεγχόμενες ή καταπατημένες περιοχές, ειδικά δε τα παιδιά. Η Ρωσική Ομοσπονδία θα πρέπει να συνταχθεί με τις διεθνείς της υποχρεώσεις και να αποσύρει τα στρατεύματά της από την Ουκρανία, τη Γεωργία και τη Δημοκρατία της Μολδαβίας. Οι προσπάθειες επανοικοδόμησης της Ουκρανίας θα υποστηριχθούν μέσω του

σχεδίου δράσης του ΣΤΕ « Αλληλεγγύη, Ανάκαμψη και Ανοικοδόμηση» και την Αναπτυξιακή Τράπεζα του ΣΤΕ.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Τα κράτη μέλη υιοθέτησαν Διακήρυξη αφιερωμένη στην κατάσταση των παιδιών, καλώντας σε υποστήριξη των ουκρανικών αρχών, προκειμένου να εξασφαλιστεί κατά το δυνατόν ο μηχανισμός επιστροφής των παιδιών που παρ'νόμως έχουν μετακινηθεί από τις ρωσικές δυνάμεις. Όλοι όσοι προκάλεσαν τέτοια εγκλήματα κατά των παιδιών θα πρέπει να έρθουν ενώπιον της δικαιοσύνης. Βοήθεια θα πρέπει επίσης να δοθεί στα κράτη μέλη τα οποία φιλοξενούν παιδιά από την Ουκρανία.

ΟΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΡΕΙΚΙΑΒΙΚ

Προειδοποιώντας για υπαναχώρηση σε σχέση με τις βασικές δημοκρατικές αρχές που υπερασπίζεται το ΣΤΕ, οι αρχηγοί υιοθέτησαν τις «Αρχές του Ρέικιαβικ για τη Δημοκρατία», ως ένα κατάλογο αρχών που πρέπει να γίνονται σεβαστές από τα δημοκρατικά κράτη, όπως η ελευθερία που αφορά στην έκφραση, στο συνέρχεσθαι και συνεργάζεσθαι, στην ανεξαρτηρία των θεσμών, στην ανεξάρτητη και αποτελεσματική δικαιοσύνη, στην καταπολέμηση της διαφθοράς και στη δημοκρατική συμμετοχή των νέων στην κοινωνία των πολιτών.

ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΩΣ ΑΚΡΟΓΩΝΙΑΙΟΣ ΛΙΘΟΣ ΤΟΥ ΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Οι αρχηγοί των 46 κρατών μελών επιβεβαίωσαν την βαθιά και σταθερή δέσμευσή τους στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, την ασίγαστη υποστήριξή στο Σύστημα Συμβάσεων του ΣΤΕ που προωθεί την ειρήνη και την σταθερότητα στην Ευρώπη και την, απροϋπόθετη υποχρέωσή τους να δεσμεύονται από τις τελικές αποφάσεις του Δικαστηρίου.

ΤΟ ΣΤΕ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Σχετικά με το περιβάλλον, οι αρχηγοί επιβεβαίωσαν ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα και το περιβάλλον είναι διασυνδεδεμένα θέματα και ότι ένα καθαρό, υγιές και βιώσιμο περιβάλλον είναι το κλειδί για την πλήρη εφαρμογή και σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η εργασία του ΣΤΕ σε αυτό τον τομέα θα πρέπει να βασίζεται στην πολιτική αναγνώριση του δικαιώματος σε ένα

καθαρό, υγιές και βιώσιμο περιβάλλον ως ανθρώπινο δικαίωμα και στην εκτεταμένη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

ΑΛΛΕΣ ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Τέλος, η Σύνοδος έδωσε την ευκαιρία ενδυνάμωσης της δέσμευσης απέναντι σε μία σειρά προτεραιότητες του ΣΤΕ :

- την υψηλή σημασία της προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- τις νέες σταθερές ως προς την εξασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον τομέα της ψηφιοποίησης, ειδικά δε στην τεχνητή νοημοσύνη
- την προώθηση των κοινωνικών δικαιωμάτων στην Ευρώπη, μέσω του Κοινωνικού Χάρτη
- την συνεχόμενη συνεργασία με τις δυνάμεις αντίστασης στην Λευκορωσία, καθώς και με τους Λευκορώσους και Ρώσους υπέρμαχους ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- την ελευθερία των μέσων επικοινωνίας και την ανεξάρτητη κοινωνία των πολιτών.

Μετάφραση από το πρωτότυπο

Χαμακιώτη Δέσποινα
*Γραμματέας Εθνικής Αντιπροσωπείας
Κογκρέσο του ΣΤΕ*